

สรุปคุยกันวันพุธ

พีเชษฐ เพียรเจริญ *

ศักดิ์พันธ์ ตันวิมลรัตน์ **

กิจกรรมนักศึกษาในมหาวิทยาลัยจะไปทางไหนดี

นำเสนอโดย

อาจารย์ปราโมทย์ กระทบ
ผศ.วสันต์ อติศัพท์

ผศ.ดร.กรองชัย หัตถา
นายสุนทร รักษ์รงค์

วันพุธที่ 27 พฤศจิกายน 2534 เวลา 19.30-21.30 น.

ณ ห้องฉายภาพยนตร์ ชั้น 2 หอสมุดจอห์น เอฟ เกนเนดี

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

กิจกรรมนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเป็นการสร้างคนให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากความรู้ทางวิชาการที่เป็นเป้าหมายหลัก เพราะกิจกรรมจะทำให้มีการสัมพันธ์กับบุคคลในด้านต่าง ๆ ทำให้รู้จักปรับตัว รู้จักต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ และสำคัญทำให้มีจิตสำนึกในการรับใช้ประชาชน รักชาติ ประชาธิปไตย

กิจกรรมนักศึกษาในอดีต

มีการแบ่งแยกเป็นฝ่ายชายและฝ่ายขวา คือ ฝ่ายหัวก้าวหน้ากับฝ่ายอนุรักษ มีขบวนการรวมทั้งแนวทางในการทำงานมีเป้าหมายแน่นอน และได้มีการตั้งสมาพันธ์นักศึกษาแห่งประเทศไทยขึ้นเมื่อ พ.ศ.2517 เป็นการรวมกลุ่มกันอย่างชัดเจนได้พบอุปสรรคขวากหนามมากมายทั้งชัยชนะและความพ่ายแพ้

* นักวิชาการโสตทัศนศึกษา 5 ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

** นักวิชาการศึกษา 3 ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

กิจกรรมนักศึกษาใน มอ.ปัตตานี ในทัศนะจากผู้แทนฝ่ายกิจการนักศึกษา

งานกิจการนักศึกษาได้แบ่งงานในการสนับสนุนนักศึกษาในหลาย ๆ ด้าน คือ งานกิจกรรมนักศึกษา งานแนะแนว งานกีฬา งานวินัย และงานสวัสดิการนักศึกษา โดยมีเงินสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาจาก 3 แหล่งสำคัญ คือ

1. เงินจากนักศึกษา เก็บค่าบำรุงกิจกรรม
2. เงินจัดสรรจากทบวงมหาวิทยาลัย
3. เงินพิเศษจากมหาวิทยาลัยเอง

จากมุมมองของผู้ใหญ่หลาย ๆ คน เห็นว่าฝ่ายกิจการนักศึกษาควรจะมาจัดการกิจกรรมนักศึกษาเอง เพราะจะทำให้กิจกรรมกระตือรือร้น คือ อาจจะหมายความว่าเข้ามาดูแลเอง เพราะความเป็นระเบียบในการทำกิจกรรมจะมีมากขึ้น กิจกรรมก็มีปรากฏออกมา แต่ถ้าให้นักศึกษาทำกันเอง ก็จะได้คนที่สร้างตัวเองได้รู้จักปกครองกันเองซึ่งเป็นการสร้างคน ต่อไปก็จะได้คนที่มีความดี โดยไม่ทางผู้ใหญ่คอยให้คำแนะนำปรึกษา

ปัญหาของกิจกรรมนักศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในสายตาของอาจารย์

เนื่องจากภาวะในปัจจุบัน กิจกรรมนักศึกษาค่อนข้างซบเซา มีงานออกมาน้อย ซึ่งก็มีสาเหตุจากหลาย ๆ อย่างจากหลาย ๆ ความคิด ดังนี้

1. การสร้างคนรุ่นใหม่ ให้มีจิตสำนึกในการทำกิจกรรมที่ตื่นน้อย สังเกตจากกิจกรรมรับน้องจะเห็นส่วนอื่นมากกว่าการสร้างคนแม้แต่องค์การบริหารองค์การนักศึกษาเอง ไม่มีการทำงานที่สานต่อกัน ต้องเริ่มต้นกันใหม่ทุกครั้งหลังการเลือกตั้ง
2. การดึงคนเพื่อมาร่วมกิจกรรมด้วย เพราะขาดส่วนร่วมทางความคิดอันเนื่องมาจากขาดการแสวงหาความรู้ ขาดการพูดคุย ไม่มีบรรยากาศของกลุ่มอิสระ ขาดกระบวนการกลุ่ม และบรรยากาศในการทำกิจกรรม
3. สถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยอยู่ห่างไกลจากแหล่งข้อมูลและตัวอย่างกิจกรรมที่ดีหลาย ๆ อย่าง
4. อุดมการณ์ในการทำกิจกรรมเพื่อส่วนรวมเพื่อสังคมมีน้อย ส่วนมากจะเป็นกิจกรรมเพื่อความบันเทิงมาก ขาดการสร้างสรรคในงานกิจกรรมใหม่

ปัญหาของกิจกรรมนักศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในสายตาของนักศึกษา

1. นักศึกษาขาดความต่อเนื่องทางความคิดในการรวมกลุ่ม ทำกิจกรรม สืบเนื่องจากการเลือกตั้งตัวแทนนักศึกษาแต่ละครั้ง จะเป็นการรวมกลุ่มแบบเฉพาะกิจมากกว่าเป็นการต่อเนื่องของกิจกรรมกลุ่ม
2. ขาดการสนับสนุนจากอาจารย์ผู้สอนหลาย ๆ คน โคนระบบการศึกษาครอบงำ ไม่มีโอกาสในการเข้ามาทำกิจกรรม เพราะห้วงเรื่องเรียนมากกว่า
3. ขาดการร่วมมือจากทางเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยในบางเรื่องทำให้เกิดความท้อแท้ใจ
4. โครงสร้างขององค์กรนักศึกษายังไม่เหมาะสมไม่เหมาะกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

ทิศทางของกิจกรรมนักศึกษาที่ควรจะเป็น

1. ตามกรอบภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัย ซึ่งมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญสนับสนุนอยู่ คือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาการ เช่น การจัดทำนิตยสารทางวิชาการ จัดตั้งกลุ่มสนใจ วิชาการ การทำวิจัย
กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และควรมีการรวมกลุ่มของหลาย ๆ องค์กร
การทำงานบำรุงศิลปวัฒนธรรม
จริยธรรม และวินัยนักศึกษา ต้องปลูกฝังถึงความเหมาะสมตามกฎเกณฑ์ของสังคม
2. บทบาทตามสถานการณ์ โดยมหาวิทยาลัยควรจะมีบทบาทกลางเพื่อสนับสนุนกิจกรรมประเภทนี้ เช่น สถานการณ์ทางการเมือง สถานการณ์ทางสิ่งแวดล้อม
3. การสร้างกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม สร้างกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ มีการสานต่อเจตนารมณ์ สร้างคนรุ่นใหม่ให้มีจิตสำนึกในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมมีการเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน
4. การเปลี่ยนโครงสร้างขององค์กรของนักศึกษาให้มีความทันสมัยทันเหตุการณ์ มีความเหมาะสม
5. ให้นักศึกษามีองค์กรที่มีอำนาจในการปกครองตนเอง คือ ให้มีอำนาจทั้งทางบริหารนิติบัญญัติและตุลาการ
6. การใช้ทรัพยากรบุคคล เพื่อสร้างสรรค์กิจกรรม เช่น นักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานเมื่อสมัยเรียนในระดับมัธยมศึกษา เพราะเด็กเหล่านี้จะมีประสบการณ์ และมีความสามารถในการสร้างงาน บุคลากรของมหาวิทยาลัยที่มีความรู้ ความสามารถด้านต่าง ๆ เพื่อคอยแนะนำและให้คำปรึกษา

บทบาทขององค์กรกลางในการเลือกตั้ง

นำเสนอโดย

ผศ.ผดุงยศ ดวงมาลา

อาจารย์ปราโมทย์ กระมุท

อาจารย์นิตย์ จิตเลขา

วันพุธที่ 22 มกราคม 2535 เวลา 19.30-21.30 น.

ณ ห้องฉายภาพยนตร์ ชั้น 2 หอสมุดจอห์น เอฟ เคนเนดี

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

องค์กรกลาง หรือคณะกรรมการติดตามและสอดส่องดูแลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (คสส.) เป็นคณะกรรมการที่ทำหน้าที่เพื่อให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สุจริต ยุติธรรม และถูกต้องตามบทบัญญัติกฎหมายยิ่งขึ้น เป็นคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นโดยคำสั่งนายกรัฐมนตรี โดยมติคณะรัฐมนตรี

แนวทางในการกำเนิดองค์กรกลาง น่าจะมีสาเหตุดังนี้

1. มาตรฐานนักรการเมืองของไทย นักรการเมืองของไทยในปัจจุบันจะมีนักรการเมืองที่มีอุดมการณ์ ทำเพื่อประเทศชาติ เพื่อส่วนรวมจริง ๆ มีน้อย ดังจะเห็นได้จากการเกิดปัญหาในการยึดอำนาจทุกครั้งจะมีเหตุผลทางด้านนักรการเมือง ประพฤติมิชอบเป็นข้ออ้างอยู่เสมอ เพราะฉะนั้นหากมีนักรการเมืองที่มีคุณภาพมีอุดมการณ์จริง ๆ การยึดอำนาจก็คงจะไม่มีประชาธิปไตยก็คงจะพัฒนาไปมากกว่าที่เป็นอยู่

2. ปัญหาในการเลือกตั้ง ทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งจะมีปัญหาเกิดขึ้นเสมอ เช่น การซื้อเสียง การโกงการเลือกตั้ง การเอารัดเอาเปรียบทางการเมือง การใช้อิทธิพลมืด เหล่านี้ จึงทำให้มีองค์กรกลางขึ้นเพื่อให้การเลือกตั้งบริสุทธิ์ยุติธรรม เป็นไปตามกฎหมายการเลือกตั้ง วัตถุประสงค์ขององค์กรกลาง

1. เพื่อให้ คสส. ทำหน้าที่

- ดูแลการเลือกตั้งให้สุจริต ยุติธรรม
- ป้องกันการทุจริต ประพฤติมิชอบในการเลือกตั้ง

2. ส่งเสริมให้ประชาชนที่มีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้งและสอดส่องดูแลการเลือกตั้งอย่างกว้างขวาง

3. ส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ นักวิชาการ สื่อมวลชน นิสิตนักศึกษา และผู้สนใจ ได้มีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางในการสังเกตการณ์ศึกษาในการเลือกตั้ง

ภาระหน้าที่ขององค์กรกลาง

1. ประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างเจตนาดีที่ต่อการเลือกตั้งและชักชวนประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลการเลือกตั้งโดยประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชนทั้งของรัฐและเอกชน

2. ศึกษาพฤติกรรมกรรมการหาเสียง แนวโน้มการใช้สิทธิและการเตรียมการเลือกตั้ง โดยอาศัยแบบสอบถามและสัมภาษณ์

3. ตั้งหน่วยรับแจ้งเหตุตามจังหวัดต่าง ๆ เพื่อบันทึกเหตุการณ์สอบข้อเท็จจริง กลั่นกรองและส่งผลการแจ้งเหตุให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ตาม พรบ.การเลือกตั้ง

4. จัดให้มีอาสาสมัครประจำหน่วยการเลือกตั้งหน่วยละ 2 คน แต่จะมีเพียง 10% ของหน่วยเลือกตั้ง ซึ่งอาสาสมัครเหล่านี้ คือนิสิตนักศึกษา

5. ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน สรุปข้อเท็จจริงและข้อเสนอต่าง ๆ ต่อ นายกรัฐมนตรี

6. สังเกตการณ์เลือกตั้ง โดยร่วมมือกับหน่วยราชการในการกำหนดฐานะและหน้าที่ของอาสาสมัครเพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการเลือกตั้ง

7. จัดอบรมหัวหน้าอาสาสมัครโดยความร่วมมือจากฝ่ายวิชาการและอนุกรรมการภูมิภาค

8. ดำเนินการสังเกตการณ์ในวันที่มีการเลือกตั้ง ภายในบริเวณหน่วยเลือกตั้ง และในเขตเลือกตั้ง จัดทำรายงานผลการสังเกตเสนอต่อผู้มีอำนาจหน้าที่และองค์กรกลาง รวบรวมกรณีที่มีปัญหาหรือข้อผิดพลาด

9. กำหนดทำแบบผลการติดตาม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรายงานที่จะเสนอต่อ นายกรัฐมนตรี

จากภาระหน้าที่ดังกล่าวองค์กรกลางจะแบ่งอนุกรรมการเป็น 4 ฝ่าย คือ

1. ฝ่ายประชาสัมพันธ์
2. ฝ่ายวิชาการ
3. ฝ่ายรับแจ้งเหตุ
4. ฝ่ายสังเกตการณ์เลือกตั้ง

โดยองค์กรกลางทำหน้าที่ในการคอยรับรายงานผลแล้วนำเสนอต่อนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีอำนาจในการตัดสินใจ

การแบ่งเขตดูแลการเลือกตั้งจะแบ่งตามเขตศาลซึ่งมี 9 เขต และให้มหาวิทยาลัยในส่วนนั้น ๆ รับผิดชอบ

ภาค 1 ภาคกลาง มหาวิทยาลัยส่วนกลางรับผิดชอบ

ภาค 2 ภาคตะวันออก มหาวิทยาลัยบูรพารับผิดชอบ

ภาค 3 ภาคอีสานใต้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคามรับผิดชอบ

ภาค 4 จังหวัดขอนแก่น มหาวิทยาลัยขอนแก่นรับผิดชอบ

ภาค 5 ภาคเหนือตอนบน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่รับผิดชอบ

ภาค 6 จังหวัดพิษณุโลก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิษณุโลกรับผิดชอบ

ภาค 7 จังหวัดนครปฐม มหาวิทยาลัยศิลปากร รับผิดชอบ

ภาค 8 ภาคใต้ตอนบน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (สุราษฎร์ธานี) รับผิดชอบ

ภาค 9 จังหวัดสงขลา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (หาดใหญ่) รับผิดชอบ

น่านาที่ศนะว่าด้วยองค์กรกลาง

- การซื้อเสียงเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับทุกพื้นที่ ในประเทศไทย การซื้อเสียงจริง ๆ ไม่มีใครเปิดเผย การตั้งคณะกรรมการกลางดูแลการเลือกตั้ง จะทำให้เงินค่าเสียงเพิ่มขึ้นอีก ซึ่งคาดว่าในการเลือกตั้งที่จะมาถึงในวันที่ 22 มีนาคม 2535 นี้ จะทำให้วงเงินในการซื้อเสียงเพิ่มขึ้นอีกเท่าตัว จริง ๆ แล้วทุจริตในวันเลือกตั้งมีค่อนข้างน้อย เพราะกระบวนการก่อนการเลือกตั้ง เป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงมากกว่าไม่ว่าจะเป็นอิทธิพลมืดในท้องถิ่นที่มีอยู่แน่นอน ผู้ที่จะเข้ามาสังเกตการณ์จะสู้กับอิทธิพลเหล่านี้ได้เพียงใด ความปลอดภัยมีมากน้อยแค่ไหน

- แนวคิดในการตั้งองค์กรกลางเป็นความคิดของชนชั้นสูงที่มีความคิดที่สะอาด แต่ไม่เคยมีประสบการณ์ในเรื่องการเมืองไทย และในเรื่องเกี่ยวกับชนบท เป็นการมองภาพที่บริสุทธิ์เกินไป

- เป็นงานวิจัยที่ใช้เงินมากถึง 25 ล้านบาทหรืออาจมากกว่านั้น โดยใช้ นักวิชาการจากสถาบันต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือในการทำวิจัย

- หากวัตถุประสงค์ขององค์กรกลางเพื่อสังเกตการเลือกตั้งไม่ควรเปิดเผย ควรทำเงียบ ๆ แล้วนำผลที่ได้มาเปิดเผยหลังการเลือกตั้ง ไม่ควรตั้งคณะกรรมการ เพราะสามารถแต่งตั้งจากข้าราชการประจำได้อยู่แล้ว

- เป็นสิ่งแปลกใหม่ทางการเมือง เพราะทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง จะมีสิ่งแปลกใหม่เสมอ และคนที่เข้ามาทำหน้าที่เป็นคนที่ดีอยู่ประสบการณ์ทางการเมือง ไม่ทันกมหนักการเมือง

- เป็นการสับประมาทกระทรวงมหาดไทยที่ทำหน้าที่ดูแลการเลือกตั้งอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นการตั้งองค์กรกลางก็เสมือนกระทรวงมหาดไทย ขาดประสิทธิภาพในการดูแล การเลือกตั้งให้บริสุทธิ์ยุติธรรม

- องค์กรพัฒนาเอกชน และนิสิตนักศึกษา เป็นเครื่องมือในการประกัน คุณภาพของนักการเมืองที่ผ่านการเลือกตั้งเข้ามา เพราะเข้าร่วมกับกระบวนการดังกล่าวด้วย นั่นคือ เป็นการสร้างความชอบธรรมให้นักการเมืองเป็นการประกันความบริสุทธิ์ของ นักการเมือง

- บทบาทขององค์กรกลางในการดูแลการเลือกตั้งให้บริสุทธิ์คงมีน้อยมากเพราะ ผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นสามารถบันดาลให้ใครเป็น สส. ก็ได้ มีเครือข่ายอิทธิพลมากมาย คนขององค์กรกลางเข้าไปแต่ต้องในส่วนนี้ไม่ได้แน่นอน

- การเลือกตั้งทุกครั้งมีการซื้อขายเสียง เพราะปัญหาจริง ๆ แล้วก็คือความยากจน ถ้าจะแก้ปัญหากการซื้อขายเสียงแล้วต้องแก้ที่ปัญหาความยากจน เพราะฉะนั้นทางออก ขององค์กรกลาง คือ ยุบองค์กรกลาง

- การเลือกตั้งครั้งนี้ เป็นจุดเริ่มต้นขององค์กรกลางเพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรที่เข้ามานั่งในสภามีคุณภาพและบริสุทธิ์ยุติธรรม อาจจะไม่สำเร็จในการเลือกตั้งครั้งนี้ แต่เป็นจุดเริ่มต้นที่ดีเพื่อการเลือกตั้งในครั้งต่อไป

บทบาทขององค์กรกลางในการเลือกตั้งที่น่าจะเป็นไปได้

1. กระตุ้นให้ประชาชนรู้จักการเลือกตั้งโดยการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูล ความรู้ ข่าวสารต่าง ๆ เป็นการสร้างสำนึกประชาธิปไตย
2. หลังจากการเลือกตั้งนำข้อมูลที่ได้เสนอให้ประชาชนรับรู้
3. ในการเลือกตั้งหากมีการทำผิดกฎหมายการเลือกตั้งควรจะใช้วิธีการถ่ายภาพ เพื่อจับผิดและนำเสนอให้ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย
4. ให้ความรู้แก่ประชาชนถึงกลวิธีในการโกงของผู้สมัครผู้แทนราษฎรเพื่อ มิให้ตกเป็นเครื่องมือของคนเหล่านั้น
5. การคัดเลือกคนที่ดูแลการเลือกตั้งซึ่งเป็นคนของกระทรวงมหาดไทย ควรเป็นคนที่ ไม่มีส่วนได้เสีย เพราะจริง ๆ แล้วมีจำนวนไม่น้อยที่เป็นเครื่องมือของนักการเมือง
6. สอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักการเมือง หัวคะแนน โดยจัดทำเป็นเอกสารลับ เก็บไว้เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเลือกตั้งในครั้งต่อไป
7. ปรึกษาวางแผนก่อนการเลือกตั้ง มีความไม่บริสุทธิ์ยุติธรรมตรงไหน หากจุด บกพร่องแล้วแก้ไขโดยเฉพาะกระบวนการก่อนการเลือกตั้งเป็นจุดที่มีการใช้กลวิธีต่าง ๆ มากมาย ควรวางแผนป้องกัน
8. เปิดเวทีประชาธิปไตย ให้นักการเมืองได้สัมผัสกับประชาชนมีการซักถาม พุดคุย และให้นักการเมืองให้สัตยาบรรณต่อประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้ตรวจสอบผู้แทน ของเขา